

Відразу ж після другої світової війни, коли було створено Організацію Об'єднаних Націй (ООН), світова спільнота стала приділяти особливу увагу проблемі адміністративно-правової охорони прав дитини. У 1948 році було прийнято Загальну Декларацію прав людини [4], в якій зазначалося, що діти повинні бути об'єктом особливого нагляду і допомоги. Комісія з прав людини розпочала роботу над проектом нової Декларації прав дитини, підготовленим ще на початку 50-х років Радою ООН з економічних і соціальних питань та багатьма громадськими організаціями у 1957 році, а вже у 1959 році ця Декларація була одностайно ухвалена всіма 78 членами Генеральної Асамблеї ООН у формі резолюції 1386 (XIV). Ця декларація, прийнята одностайно (до того жоден з документів, навіть Загальна декларація прав людини, не приймалися одностайно), мала найбільший моральний авторитет у світі. Нарешті у 1959 році ООН прийняла Декларацію прав дитини [5]. Нові часи, погіршення положення дітей, потребували більш конкретних законів й заходів, міжнародних договорів по захисту і забезпеченню прав дитини. Тож, порівняно із Женевською Декларацією, Декларація 1959 року була більш досконалою і ширшою. Вона торкалася не лише життєвих потреб дитини, але й її потреби у любові та розумінні; наголошувала на необхідності зберігати єдність родини, до-, та післяпологової допомоги матері і дитини, проголошувала право на ім'я і національність. Крім того, Декларація передбачала обов'язкову і безкоштовну початкову освіту, заборону дитячої праці до певного віку, право дитини на гру і творчість.

Список використаних джерел:

1. Павлова Л. В. Международная защита прав ребенка // Права ребенка — законодательство и практика: Материалы республиканской научно-практической конференции. Мн., 1991. С. 4.
2. Попко Вадим Викторович. Уніфікація норм міжнародного приватного права в рамках Гаазької конференції: дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. — К., 2006. — с. 189.
3. О. Старовойтов. Становление и развитие международной защиты прав ребенка // Белорусский журнал международного права и международных отношений (Специальный выпуск к 50-летию всеобщей декларации прав человека), 1998 г. — № 5. — С. 3-8.
4. Загальна Декларація прав людини : Міжнародний документ ООН від 10 грудня 1948 // Офіційний вісник України від 15.12.2008 - 2008 р., № 93, стор. 89, стаття 3103, код акту 45085/2008
5. Загальна Декларація прав дитини : Міжнародний документ ООН від 10 грудня 1948 // Електронний ресурс. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>

НОВАЦІЯ ЯК ПІДСТАВА ПРИПИНЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Падун Євген Володимирович, здобувач кафедри цивільного права і процесу Національної академії внутрішніх справ

Аналіз історії розвитку новації, як одного зі способів припинення зобов'язань показує, що новація, яка зароджена ще в римському приватному праві, пройшовши тривалу еволюцію, по-різному була сприйнята законодавством різних держав.

Так, цивільні кодекси Іспанії, Італії, Філіппін і Аргентини сприйняли підхід римських юристів до визначення новації та передбачають, що новація може виникати: 1) припинення попереднього зобов'язання за допомогою договору новації між кредитором і боржником; 2) за допомогою заміни кредитора або боржника в договорі.

Український законодавець не повністю відтворив римський підхід до визначення новації, що пов'язано з відокремленням та юридичною самостійністю у вітчизняному цивільному праві інституту зміни осіб у зобов'язанні, за допомогою якого в зобов'язанні відбувається заміна кредитора (зарахування у разі заміни кредитора ст. 603 ЦК України). Щодо самої новації то згідно ч. 2 ст. 604 ЦК України зобов'язання припиняється за домовленістю сторін про заміну первісного зобов'язання новим зобов'язанням між тими ж сторонами (новація).

Новація має місце при досягненні домовленості про заміну первісного зобов'язання новим зобов'язанням між тими ж сторонами. Отже, новація не припиняє правового зв'язку між кредитором і боржником, оскільки між цими особами за їх згодою відбувається заміна первісного зобов'язання, що припинилося, новим зобов'язанням.

Неодмінною вимогою новації є збереження суб'єктного складу зобов'язання (у первісному - новому зобов'язанні виступають ті ж кредитор і боржник). Для здійснення новації необхідно, щоб первісне - нове зобов'язання були дійсними. Якщо через які-небудь зазначені в законі основи первісне

зобов'язання повинне вважатися недійсним, то таким же буде і нове. Якщо недійсним є тільки нове зобов'язання, новація визнається такою, що не здійснилася, і відповідна сторона залишається зв'язаною первісним зобов'язанням. Новація може торкнутися різних елементів зобов'язання, включаючи саму його модель. На стороні, що посилається на новацію, лежить обов'язок у випадку суперечки довести угоду з цього приводу з іншою стороною зобов'язання.

Крім того щоб відбулося саме здійснення новації необхідно, щоб було дотримано наступних умов: для припинення зобов'язання новацією нове зобов'язання повинне пов'язувати тих же осіб, що і первинне; сторони мають досягти згоди щодо заміни одного зобов'язання іншим. «Домовленість» про новацію, про яку йдеться у ч. 2 ст. 604 ЦК, — це договір про заміну зобов'язання; новація вчиняється у формі двостороннього правочину (новаційного договору); однією із істотних умов новації є дійсність первинного зобов'язання, оскільки при новації угода сторін про припинення первісного зобов'язання здійснюється з метою виникнення нового; новація передбачає зміну змісту зобов'язання; остання умова — допустимість заміни первісного зобов'язання новим. Так, новація щодо відшкодування шкоди життю і здоров'ю буде недійсною, про що міститься пряма завізка у ст. 604 ЦК.

Завершуючи можемо зробити висновок, що новація - це підстава припинення зобов'язання на основі новаційного договору між сторонами похідного зобов'язання. Тобто, зобов'язання може припинитися за допомогою новації тільки при обов'язковій наявності волевиявлення кредитора і боржника, спрямованого на, припинення зобов'язання.

МІСЦЕ МАЙНОВИХ ПРАВ У СИСТЕМІ ОБ'ЄКТІВ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ

Соколовський Максим Алімович, студент магістратури навчально-наукового інституту заочного навчання Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри цивільно-правових дисциплін, начальнико-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ *Плахотнюк Н.В.*

ЦК України у ст.177 називає об'єкти цивільних прав у такій послідовності: речі, у тому числі гроші та цінні папери, інше майно, майнові права, результати робіт, послуги, результати інтелектуальної, творчої діяльності, інформація, а також інші матеріальні і нематеріальні блага. З аналізу цієї правової норми, а також ст.190 ЦК України, яка визначає поняття і склад майна, можна дійти висновку, що законодавець прагне навести об'єкти у взаємозв'язку та логічній послідовності, формуючи певну впорядковану систему. Так, найзагальнішим є поняття «об'єкта» цивільних прав, яке виступає родовим; видові поняття об'єктів пред'явлені: матеріальними та нематеріальними благами.

Важливо, що законодавець, позначаючи види об'єктів, використовує саме терміни «матеріальні» та «нематеріальні», а не «майнові» та «немайнові» блага. За такого підходу речі та майнові права виявляються в різних видових категоріях об'єктів (матеріальній та нематеріальній). Зважаючи на те, що «майновість» (майновий характер) блага означає можливість його адекватної грошової оцінки, за критерієм майновості вказана сукупність явищ розподілялася б інакше, — майнові права виявилися б в одному видовому переліку з речами.

Отже до матеріальних об'єктів належать речі, в тому числі гроші, цінні папери, інші речі, а також інші матеріальні блага; очевидно, що всі вони є речами; всі речі є майном, отже всі ці об'єкти є майновими.

До нематеріальних об'єктів належить більш різноманітна сукупність: майнові права, результати робіт, послуги, результати інтелектуальної, творчої діяльності, інформація, інші нематеріальні блага. В цій сукупності можна виділити два підвиди об'єктів: майнові(майнові права, результати робіт, послуги) та немайнові (інформація, результати інтелектуальної, творчої діяльності, інші нематеріальні блага, в тому числі особисті немайнові блага).

Таким чином, для цивільного права має значення поділ системи об'єктів за критерієм «матеріальності» (матеріалізованості), бо він дозволяє визначити, на які з них можливо поширити режим речей і застосовувати класичні правові